

שאין שום נפקא מינא לא מלינו, ומה יענה לכל הנך אצטיות, וכבר עמד בזה המנחת חינוך במאור רנ"ד ב'.

וי"ל דמ"מ נחשב נוהג בזה הזמן, משום דכל העוסק בתורת הקרבנות נחשב כאילו הקריב, וכמס"כ רס"י בב"מ דף קי"ד ע"ב דעניני קדשים מקרי נוהג בזה הזמן, ורק בענין היתר איברי נחירה דמייירי הרא"ש לא שייך דבר זה. והא דמייבטיא לן ביומא דף ה' ע"ב לענין לבישת הבגדים בימי המלוואים האידך הלבישם ואמרינן מאי דהוי הוי, שם אין זה דיני הקרבה, ויתכן דעל זה לא נאמר כל העוסק וכו', לכן הוכיח הרא"ש משם דלולא דלמסבר קראי לא הי' מדברים בזה להלכה.

חד ברא הוה ליה לכיילול ולא מיתקן. יל"ע אם אמר לו כן ברבים דלכא' זה גנאי, ואולי כדי ללמדו להתבונן היה מותר.

דלמא שכינה בחלק בנימין וסנהדרין גדולה בחלק יוסף. ויל"ל דאע"פ שכתוב וימאס באהל יוסף, ומשמע דאהל היה בחלק יוסף, מ"מ כיון שיש דין סנהדרין לריכין להיות סמוך למזבח, חשיב הסנהדרין ג"כ חלק מהמשכן והכל בכלל אהל.

חופף עליו זה העולם הזה כל היום אלו ימות המשיח ובין כתפיו שכן זה העולם הבא. היינו לאחר תחיית המתים, ותחיית המתים יהי' לאחר ביאת המשיח. וחשיב כל דבר זמן בפני עצמו, עולם הזה, ימות המשיח, ולאחר תחיית

המתים, וכן אנו אומרים ביוזר של שבת בסוף "הכל יודוך".

ימי אהל מועד שבמדבר ארבעים חסר אחת. י"ל דנקט לשון זה ולא אמר שלשים ותשע, ע"ש הפסוק ארבעים שנה אקוט בדור וגו'. ומה דנקט ג"כ בשילה שלש מאות ושבועים חסר אחת, י"ל דהי' צריך להיות שלש מאות ושבועים, רק שפעם הקב"ה חסד וחיסר אחת, על דרך שאמרו חז"ל בגיטין דף פ"ח עה"פ ונושנתם, שהקדים הקב"ה שתי שנים כדי שלא יתקיים ונושנתם ותהי' גזירה יותר קשה.

כשמת עלי הכהן חרבה שילה. אין הכונה לומר שחרבו קירות הבית, דבדאי מה שבית יפה נחרב אפשר לבנותו מחדש כיון שאז לא גלו ישראל, וליבור יכול לבנות מחדש, אלא שהי' מהקב"ה שלא תשרה טוב שכינה שם, וזהו חורבן המקום. ובחזו"א (דף קי"ט א' ד"ה באו לנו"ג) כתב וז"ל לא מלינו בכתוב שחרבה שילה אלא נראה שאחר מיתת עלי הועתק משילה ע"פ ה' ע"ש.

ושבע שחלקו מנלן איבעית אימא מדשבע כיבשו שבע חילקו. וכתב רס"י סברא בעלמא היא, וכולם תמהים למה זה דומה, ועי' חזו"א שביעית סוף סי' ג' שכתב דלריך רב להבין סברא זו.

ואפשר לומר דדרך אנשי מלחמה דשני הצדדים עושים בכל כחם להכניע את אויבם בכל מיני כלי זין, אבל הא כלל ישראל הלכו ואמרו עלינו לשבח ואז נינחו בלי שום כח

התנגדות, נמנא דמה שארץ כ"כ הרבה זמן
מקום זמן ההליכה של כל השטח של ארץ ישראל,
א"כ גם לילך למדוד לחלק את הארץ ג"כ ארץ
בערך כ"כ זמן.

יערים, הילכך לא היה נוהג בנוב וגבעון כיון
שאין שם ארון דגמר שם שם מארון, ובקרית
יערים נמי לא היה נוהג משום דליכא במת
ליבור ע"כ, [ועי' להלן].

דף קי"ט ע"א

מעשר שני נמי ליתני. פרש"י דכיון דשעת
היתר הואי נייתי נמי מעשר שני לנוב
וגבעון, ונ"ב מה זה נוגע להיתר הבמות, הרי
כ"ש אם לא הותרו הבמות הי' לריד להעלותו
לשם, וכמשה"ק הקרן אורה. וגם לולי פרש"י
נ"ב מאי פריך דנייתי מעשר שני.
ובחזו"א ביאר קושית הגמ' דאפי' שקדשים
קלים נאכלין בכל ערי ישראל, הואיל
וכשר להקריב בכל מקום, מ"מ מע"ש דלא שייך
להקרבה לריד להעלותו לנוב וגבעון. וק"ק
דאמנם אין ראוי שיוכלו לאכלו בכל מקום כיון
שאינו בהקרבה, אבל מ"מ מהיכי תיתי שיהא
לריד לאכלו דוקא במקום במה גדולה.

מעשר נמי לא הואי. לכאוי' הי' מעשר שני רק
שלא העלוהו לנוב וגבעון. ואין לומר
דבאמת לא הי', שהרי בזמן הזה לריד להפריש
אפי' שאי אפשר להעלותו ולאכלו.
אמנם נ"ע איך יהי' חיוב להפריש מעשר שני
בלי ששייך להתקיים בהם שום דין,
ועכנ"ל דבזמן הזה כיון דדין מע"ש לאכלו
בירושלים אלא דכעת אינו בנוי, מ"מ דינו
דזקוק להעלותו לירושלים, אלא דאין יכולים
לאכלו שם, [ואפי' למ"ד דלא קדשה לעתיד לבוא,
מ"מ הדין נשאר דהי' לריד לאכלו בירושלים רק
שנחרב הבית], אבל אי אין לריד להעלותו לאיזה
מקום, דאין כלל שום דין על איזה מקום, לא
שייך קדושת מעשר שני, כיון דלא נאמר עליו
שום דין מזה לעשות בו. והעיקר הוא דחלוק
אם יש דין אלא דאין יכולין לקיים הדין או שאין
כלל שום דין.

מעשר שם שם מארון קא ילפי כיון דארון לא
הוי מעשר נמי לא הוי. הקשה רבינו
פרץ בפסחים דף ל"ח ע"ב דבבית שני לא הי'
ארון ובכל זאת מעשר שני הי' נאכל בירושלים,
[ויש להוסיף דגם בבית ראשון בימי יאשיהו כבר
נגזז הארון].

והא בעינן בירה. ופרש"י דכתיב לפני ה', נ"ב
א"כ מאי משני דג' בירות הן הא מ"מ
אי"ז לפני ה'. ונ"ל כמשי"ת להלן דכשאין את
הקדושה הגדולה, אז גם המקום הפחות ממנו
במדרגה יש בו קדושת שכינה, והוי לפני ה'.

וכתב דשאני התם שלא היה שום ארון בעולם,
ומשום הכי נוהג ולא היה ראוי לארון
כיון שלא היה ארון בשום מקום, אבל כשבאו
לנוב וגבעון לא היה שם ארון אבל היה בקרית

ברש"י ד"ה אי הכי, נייתי נמי מע"ש לנוב
וגבעון שהרי נסתלקה כל קדושת
שילה. נ"ב מה בא רש"י להוסיף במש"כ שהרי